

Pastor Luplau, i Legemsstørrelse, som gjorde umaadelig Lykke. Ligeledes blev hendes Billede „3 Brødre“, som udstilledes i Aar, meget vel modtaget.

Frøken Emilie Mundt kunde først begynde sin kunstneriske Uddannelse efter sit Hjemms Opløsning, hvorimod Frøken Luplau fandt Støtte og Forstaaelse i sit Hjem, saa hun i 20 Aars Alderen fik fuldstændig frie Hænder, og Frøken Luplau siger ofte: „jeg skylder min storslaaede Moder stor Tak for hendes dybe Forstaaelse af mit Tarv, at hun trods det Ramaskrig, der rejste sig fra hendes spidsborgerlige Omgangskreds, fuldstændigt gav den unge 20 aarige Pige frie Hænder til at rejse, hvorhen hun vilde.“

Ogsaa i filantropisk Henseende findes et varmt Hjerte hos de to Kunstnerinder, de adopterede et lille 7 Maaneder gammelt Barn som yderligere forhøjer det hyggelige i Hjemmet. Ogsaa Sport, Gymnastik og Friluftslivet har en stor Tiltrækning for dem, og de har begge, skønt over 40 Aar gamle, begyndt at cykle og benytter Cyklen baade til Nytte og Glæde.

At Kvindesagen selvfølgelig har en stor Interesse for dem, behøver næppe at nævnes, naar man véd, at Marie Luplau er en Datter af Fru Line Luplau, der bogstaveligt satte sit Liv ind paa denne Sag, og man sporer ogsaa hos de populære Kunstnerinder, som begge staar i *den yderste radikale Fløj*, et levende Ønske om, at der snarlig maa naaes absolut lige Ret og Adgang til alt for Kvinde som for Mand.

J. M.

Fred mellem Skolen og Barnenaturen.

Ved Skolemødet fandtes paa Udstillingen, Vestervoldgade 98, en overordenlig nydelig Samling af Børnearbejder i Ler fra Hr. Vodders Skole, som nok kunde gøre en blød om Hjertet, naar man tænkte paa, hvilken Fryd det havde været for de smaa 4—6 Aars Børn at lave disse smaa Kunstværker. Da vi vidste, at Hr. Vodder i det hele praktiserer Undervisning paa nye Principer, bad vi Hr. Vodder om at udtale sig om disse i vort Blad, som mellem sine Læsere tæller saa stor en Kreds af Lærerinder og Mødre. Vi giver derfor Ordet til Hr. Vodder:

Fru Redaktør J. Meyer!

Modtag min Tak for Brevet og Deres forstaaende Bedømmelse af min Skoleplan. Jeg skal med Glæde efterkomme Deres Opfordring til at fremstille den i Korthed og størst mulig Klarhed til Kvindebladet „Hvad vi vil“:

Med Barnet overlades til Skolen at anvende de Kræfter, som det i Skoletiden har til fri Raadighed. Videnskaben om Menneskenaturen lærer os dog nu saa meget, at dersom Skolen anvender disse Kræfter paa en saadan Maade, at der i Øjeblikket vækkes Ulyst hos Barnet gennem Kedsomhed eller Smerte, eller efter Skoletiden gennem Træthed, da bliver der gjort Barnet en Skade, som for en enkelt Gang let kan forvindes, men som ved stadig Gentagelse ødelægger det.

Derfor er det nu klart, at alt Skolehold paa Trods af Barnenaturen ikke mere er tidssvarende. Det er der nu mange, som indser, og deres Bestræbelser gaar da ogsaa ud paa at komme Børnene i Møde; men mange af de Forbedringer, der indføres, bliver illusoriske, enten fordi de kun passer

for enkelte Lærere, eller fordi de kun er tekniske Forbedringer uden at være pædagogiske.

Hvad der skal til, er en Flytning af Grundlaget for den første Undervisning i mere praktisk Retning. Det maa være saaledes, dels fordi Kulturudviklingen fra Begyndelsen af er gaaet frem fra praktisk Arbejde og Iagttagelse til Teori og Videnskab; dels fordi Børnene fra smaa kun har Sans for det materielle. Derfor kunde den her paa pegede Reform ikke gennemføres, før Sløjden havde naaet Anerkendelse som Opdragelsesmiddel.

Børnenes største Glæde er at omforme eller omflytte de Stoffer eller Ting, der kommer inden for deres Rækkevidde. Medens de Nyfødte nøjes med at sætte Luften i Bevægelse, vil de i en lidt senere Alder mere sig med at plaske i Vand, d. v. s. sætte draabeflydende Legemer i Bevægelse; noget senere vækker Sandlege deres Interesse. Dermed begynder de altsaa at bearbejde de faste Legemer i pulveriseret Form; derind under falder ogsaa Tegning med Griffel og Blyant.

Som allerede antydet, maa Skolen være i Stand til at kunne udfylde denne Børnenes Virksomhedsdrift; men at springe fra Sandlege til Træsløjd er sikkert for stort et Spring til, at det kan gaa godt. Som et Led derimellem vil Arbejde i Ler vise sig at være det bedste; thi Ler kan anvendes i en Tilstand, som ikke giver Sand meget efter i Blødhed, og det kan have alle Nuancer, indtil det i Haardhed stærkt nærmer sig Træ. Der er derfor næppe den Ting, som ikke kan fremstilles, efterlignes eller anskueliggøres gennem dette Materiale. I den bløde Tilstand kan det paa Kunstnervis anvendes til at fremstille Ting fra Dyre- og Planteriget og andre Frihaandsarbejder. I en haardere Tilstand kan det paa teknisk Vis anvendes paa lignende Maade som Pap, Træ eller Metal. Det er særligt denne sidste Anvendelsesmaade, jeg har Tiltro til som Skole-sløjd for Smaabørn, fordi den vækker mest Omtanke, og fordi den giver de fleste Ting, som Børn kan bruge til Legetøj m. m. I den Hensigt maa Leret vales ud, saaledes at Tykkelsen bliver nøjagtig ens overalt, f. Eks. 5 mm, hvilket kan gøres med en Kagerulle og et Brædt med Lister paa Siderne af den angivne Tykkelse. Derefter kan det med Kniv, Vinkel og Maalestok skæres ud i Stykker efter bestemte Maal, og med Pensel og Vand kan Stykkerne atter sættes sammen til forskellige Ting, som f. Eks. Dukkemøbler af forskellig Art og Størrelse, Askebøgere, Æsker, Brevpressere, Lysestager, Huse af forskellig Slags og meget mere; eller Leret kan først skæres ud i smaa Mursten, hvorefter Huse og andre Ting kan mures op. Dersom den voksende Alder hos Børnene forlanger større Holdbarhed af Tingene, end Leret i tør Tilstand giver, kan det jo brændes og blive som Stentøj.

Ved Siden af Leret kan der jo udrettes en Del med Papir og Karton, og Overgangen til Træ, tror jeg, bedst gøres gennem Pap.

Den anden Grundpille for Skolen maa dernæst blive Tegneundervisningen, tilpasset for Smaabørn. Dels fordi Tegning er nødvendig for Haandgjernings Skyld, dels fordi den indeholder en stor Del af de samme udviklende og opdragende Egenskaber som denne.

Tegningen kommer da til at falde i de tilsvarende to Dele, Frihaandstegning, som

med Fordel kan indledes gennem Kalkering af smaa Kulturtegninger, og Tegning ved Hjælp af Maalestokken. Dennes Betydning for Opdragelsen kan vanskeligt overvurderes.

Den naturlige Forbindelse mellem denne Underbygning til Skolen og Skolens hidtilværende Fag kan da opnaas dels gennem Anskuelsesundervisningen, som derved udvides fra Samtale og Forevisning af Billeder til, at Eleverne faar Lejlighed til at eftertegne Billederne eller lave Tingene, for saa vidt det paa de forskellige Trin lader sig gøre. Dels faar vi den solide Forbindelse ved at forme Haandgjerningen og Tegningen saaledes, at de andre Skolefag derved kan indledes, og Anskuelighed i Undervisningen fremmes.

Naar vi nu tillige benytter vor Kendskab til Barnenaturen og behandler alle Fagene som Opdragelsesmidler, vil det være os muligt at faa den nuværende Tilstand i Skolen, der med et Udtryk af Bjørnson kan betegnes som en Forhandling med Revolveren bag Ryggen, afløst af et Tillids- og Fortrolighedsforhold mellem Elever og Lærere.

Nu tør jeg vel næppe optage mere Plads denne Gang; men min Skole er bleven til for at føre denne Plan ud i Livet, og de, der ønsker yderligere Oplysninger om Enkelthederne, vil beredvilligt kunne faa dem ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

Fredericiagade 10, den 20. Avg. 1893.

Med særdeles Agtelse

N. A. Vodder.

Endnu en Forening.

Med alle vore Tusinder af Foreninger savner vi endnu en, og efter min Mening en af de allervigtigste, og det er — en Syforening.

Jeg hører allerede i mine Tanker Læseren udbryde: en Syforening! Som om Kvinderne ikke altid har faaet Lov til at sy og bliver ved hermed lige til at sy de meget omtalte smaa Skjorter til Zulukafferne.

Men, mine ærede Damer! Tillad mig dog at faa Ordet. Jeg er nemlig Økonom og interesserer mig for, at alt bliver anvendt paa den mest økonomiske Maade til Nytte for Mennesker; men jeg besidder ogsaa en lille Smule Kristenkærlighed, og lider tillige af en overdreven Skønhedssands. Det var Syforeningen — ja nu kommer den. Jeg vil nemlig gerne, at alle Mennesker skal gaa smukt klædte, bære en Dragt, som slutter til Personen og passer i Façon og Farve til vedkommende Person. Om Stoffet er tarveligt, har intet at sige, den simpleste Bomuldskjole kan klæde en Tjenestepige som en Prinsesse, hvis Skræddersken har haft kunstnerisk Evne til at klippe og sy den efter den unge Piges Figur. Men hvis denne samme unge Pige faar en af sin Frues afsjaskede Kjoler paa, tager hun sig rimeligvis ynkelig ud.

Nu er jeg straks ved Syforeningen, hvortil Ideen er udsprungen i min Hjerne — ikke af Kærlighed men af Harme. Det oprører mig nemlig i allerhøjeste Grad naar jeg ser, at Folk giver deres aflagte Klædningsstykker bort i Flæng, de Klædningsstykker, som ikke længere er gode nok til deres egne Børn, eller som de ikke selv mere gider gaa med. Saa faar en stakkels fattig Moder lidt flere Pjalter at finde Rede